

EUROOPA PARLAMENT

2009–2014

Istungidokument

4.11.2009

B7-0132/2009

RESOLUTSIOONI ETTEPANEK

nõukogu ja komisjoni avalduste alusel

vastavalt kodukorra artikli 110 lõikele 2

ELi ja Venemaa tippkohtumine 18. novembril 2009 Stockholmis

Marek Henryk Migalski, Adam Bielan, Ryszard Antoni Legutko, Jacek Olgierd Kurski, Michał Tomasz Kamiński, Tomasz Piotr Poręba, Charles Tannock, Roberts Zile
fraktsiooni ECR nimel

RE\795125ET.doc

PE428.744v01-00

ET

Ühinenud mitmekesisuses

ET

Euroopa Parlamendi resolutsioon 18. novembril 2009. aastal Stockholmis toimuva ELi ja Venemaa tippkohtumise kohta

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse ELi ja Venemaa partnerlus- ja koostöölepingut, mis jõustus 1997. aastal ja lõppes 2007. aastal;
 - võttes arvesse läbirääkimisi ELi ja Venemaa vahelise uue üldise koostöölepingu üle, mis algasid 26.–27. juunil 2008. aastal Hantõ-Mansiiskis toimunud ELi ja Venemaa tippkohtumisel;
 - võttes arvesse Euroopa Parlamendi varasemaid raporteid ja resolutsioone Venemaa ning ELi ja Venemaa suhete kohta, eriti 17. septembri 2009. aasta resolutsiooni inimõiguste aktivistide mõrvade kohta Venemaal, 17. septembri 2009. aasta resolutsiooni energiavarustuse kindluse välisaspektide kohta ning 19. juuni 2008. aasta resolutsiooni ELi ja Venemaa tippkohtumise kohta Hantõ-Mansiiskis;
 - võttes arvesse ELi ja Venemaa parlamentaarse koostöökomisjoni 16.-17. veebruaril 2009 Brüsselis toimunud 11. kohtumise lõplikku avaldust ja soovitusi;
 - võttes arvesse ELi ja Venemaa inimõiguste teemalisi konsultatsioone;
 - võttes arvesse 19. oktoobril 2009. aastal Brüsselis toimunud ELi ja Venemaa alalise partnerlusnõukogu kohtumise tulemusi;
 - võttes arvesse eelseisva, 18. novembril 2009. aastal Stockholmis toimuva ELi ja Venemaa tippkohtumise päevakorra projekti;
 - võttes arvesse kodukorra artikli 110 lõiget 2,
- A. arvestades, et ELil ja Venemaal, kes on ÜRO Julgeolekunõukogu alaline liige, on ühine vastutus stabiilsuse säilitamise eest maailmas, ning arvestades, et tõhustatud koostöö ja heanaaberlikud suhted ELi ja Venemaa vahel on eriti olulised Euroopa stabiilsuse, turvalisuse ja heaolu seisukohast; arvestades, et Venemaa ja ELi liimesriigid on kõik OSCE liikmed;
- B. arvestades, et Venemaa Föderatsiooni kavandatav ühinemine Maailma Kaubandusorganisatsiooniga (WTO) aitaks olulisel määral kaasa ELi ja Venemaa vaheliste majandussuhete edasisele paranemisele, mille kindel eeltingimus on, et täidetakse ja rakendatakse täielikult WTO kohustusi;
- C. arvestades, et Venemaa Föderatsioon on Euroopa Nõukogu täisliige ning on sellega võtnud endale kohustuse järgida Euroopa Nõukogu eesmäärke, sealhulgas edendada demokraatiat ning austada inimõigusi;

- D. arvestades, et ainuüksi 2009. aastal oli Venemaal 190 äärmuslikust ksenofoobiast tingitud kuritegu, mille tulemusel hukkus 62 inimest ja umbes 250 sai vigastada;
- E. arvestades, et Venemaa on rahvusvahelise organisatsiooni "Piirideta ajakirjanikud" koostatud pressivabaduse nimekirjas 153. kohal; arvestades, et kõige halvem olukord valitseb Põhja-Kaukaasias, täpsemalt Tšetšeenias, Dagestanis, Põhja-Osseetias ja Karatšai-Tšerkessias;
- F. arvestades, et Euroopa Parlamendi 2009. aasta Sahharovi mõttevabaduse auhind anti Venemaa kodanikuõiguste kaitse organisatsioonile Memorial ja selle kolmele esindajale Oleg Orlovile, Sergei Kovaljovile ning Ljudmila Aleksejevale, samuti kõikidele teistele inimõiguste kaitsjatele Venemaal;
- G. arvestades, et Oleg Orlovi ähvardab kriminaalkaristus laimamise eest, mis tuleneb Orlovi väitest, et Tšetšeenia president Ramzan Kadõrov oli vastutav Tšetšeenias tegutseva Memoriali juhtiva uurija Natalia Estemirova mõrva eest;
- H. arvestades, et ikka veel toimuvad inimõiguste eest võitlejate ja kaitsjate mõrvad Venemaal ja Venemaa mõjusfääris, mille näiteks on Natalia Estemirova, Andrei Kulagini, Zarema Sadulajeva, Alik Dzhabrailovi ja Maksharip Aushevi äsjased mõrvad, mis lisanduvad Venemaa inimõiguste eest võitlejate lahendamata mõrvade pikka loetellu;
- I. arvestades, et inimõiguste kaitsjate, opositsioonipoliitikute ja sõltumatute ajakirjanike üha hoogustuv hirmutamine halvab demokraatlikku protsessi ning halvendab veelgi õigusriigi põhimõtete järgimist Venemaal;
- J. arvestades, et ühistes naaberriikides valitsev rahu ja stabiilsus on nii Venemaa kui ka ELi huvides; arvestades, et kriisid nendes riikides võivad olla üheks põhiküsimuseks, mida tuleks arutada ausalt ja avatult, pöörates eritählepanu külmutatud konfliktidele ja Venemaa kahetsusväärsele otsusele tunnustada Gruusiast lahku löönud Abhaasia ja Lõuna-Osseetia iseseisvust;
- K. arvestades, et Venemaa ei aja regioonis oma poliitikat mitte demokraatlike protsesside kaudu, vaid kasutab jätkuvalt autoritarismi ja sõltuvusse seadmist, eriti Valgevene puhul;
- L. arvestades, et energiaküsimus on ELi ja Venemaa suhetes jätkuvalt kesksel ja strateegilisel kohal ning arvestades, et energia on Venemaa välispoliitika peamine instrument; arvestades, et hiljutine Venemaa otsus loobuda energiaharta lepingus osalemisest muudab need suhted veelgi keerukamaks ning seab ohtu käimasoleva energiadialoogi ja võimaliku edasise arengu; arvestades, et ELi suur sõltuvus fossiilkütustest õõnestab Euroopa tasakaalustatud, järjekindla ja väärtustel põhineva lähenemisviisi arendamist Venemaa suhtes;
- M. arvestades, et ELi liikmesriikide jaoks on ülimalt tähtis võtta ühtne seisukoht energiavarustuskindlust käsitlevas välispoliitikas ning mitte võimaldada Venemaal astuda kahepoolsetesse suhetesse kõige enam huvitatud liikmesriikidega, nagu praegu üritatakse teha Nord Streami gaasijuhtme projekti puhul;
- N. arvestades, et Venemaa jätkab uraani tarnimist Iraanile ning on jätkuvalt seotud

tuumareaktori ehitamisega Būshehris; arvestades, et Venemaa ei näi soovivat karmistada ÜRO sanktsioone, mis takistaks Iraanil tuumakütuse rikastamist sõjaliseks otstarbeks kasutatava kontsentratsioonini;

- O. arvestades, et Venemaa kaalub jätkuvalt S300 rakettide müümist Iraanile, paisates sellega segi piirkonnas valitseva niigi õrna tasakaalu;
1. märgib, et ELi ja Venemaa tippkohtumisel Stockholmis 18. novembril 2009 keskendutakse majandus- ja finantskriisile, kliimamuutusele, energiale ja energiakindlusele, Euroopa Liidu investeringute kaitsele Venemaal – eeskätt toormetööstuses – ning paljudele piirkondlikele ja rahvusvahelistele küsimustele;
 2. väljendab muret ELi ja Venemaa vaheliste suhete olukorra pärast ning märgib, et strateegiline partnerlus on juba muutumas pragmaatilise iseloomuga partnerluseks, kus põhiküsimustes on sügavalt erinevad seisukohad;
 3. kutsub Venemaa ametivõime üles tagama, et Natalia Estemirova, Andrei Kulagini, Zarema Sadulajeva, Alik Dzhabrailovi, Maksharip Aushevi ja Anna Politkovskaja mõrvarid leitakse ja antakse kohtu alla;
 4. nõuab inimõigusi käsitleva jaotise lisamist uude Venemaa ja ELi vahel sõlmitavasse aluslepingusse;
 5. nõuab laimamises süüdistatava inimõiguste rühma juhi Oleg Orlovi kriminaalasja kohest peatamist; kutsub komisjoni ja nõukogu üles avaldama Venemaale survet, et ta kaitseks inimõiguste kaitsjaid ning annaks lubaduse viia oma laimamist käsitleva õiguse kooskõlla oma rahvusvaheliste, eeskätt OSCEs ja Euroopa Nõukogus võetud kohustustega kaitsta sõnavabadust;
 6. kutsub Venemaa ametivõime üles lõpetama meedia tsenseerimine ja ahistamine, sealhulgas ajakirjanike ähvardamine ja vastutusele võtmine;
 7. nõuab, et nõukogu ja komisjon pööraksid erilist tähelepanu Jukose endise omaniku Mihhail Hodorkovski üle käivale teisele kohtuprotsessile, kus on juba praegu toime pandud küllalt tõsiseid protsessinormide rikkumisi, sealhulgas Vasili Aleksanjanit väidetav piinamine, ning mida peetakse peamiseks katseliseks kohtuasjaks seoses president Medvedevi jõupingutustega luua Venemaal sõltumatu kohtusüsteem;
 8. rõhutab, et Venemaad ei saa pidada Euroopale usaldusväärseks energiatarnijaks, kuivõrd Venemaa on gaasitarneid Euroopasse katkestanud; rõhutab, et kaubanduspartnerite usaldusväärsus ja ELi liikmesriikide omavaheline solidaarsus on gaasitarnete edaspidise kindluse tagamiseks olulise tähtsusega; loodab, et selle aasta detsembris ei kordu Venemaa ja Ukraina gaasikriis;
 9. rõhutab vajadust piirata Gazpromi osalust Euroopa energiaturul ning kutsub komisjoni üles reageerima sellele käimasolevale protsessile, eeskätt seetõttu, et Gazprom tegutseb praegu 17 Euroopa Liidu riigis ning jätkab Euroopa energiaturgudele sisenemist, samal ajal kui Venemaa kaitseb oma siseriiklikku gaasiturgu väliskonkurentide eest;

10. rõhutab, et South Stream gaasijuhtme projekt ohustab ELis strateegiliseks peetavat Nabucco torujuhtme projekti; kutsub komisjoni üles kiirendama Nabucco torujuhtme ehitamisele suunatud jõupingutusi, mis on kõige tõsiseltvõetavam alternatiiv koostöös Venemaaga ettevõetud projektidele, mis võivad kõik suurendada ELi liikmesriikide majanduslikku ja poliitilist sõltuvust Venemaast;
11. tunneb muret Venemaa hiljutiste "sõjamängude" ründava olemuse pärast ning avaldab kahetsust, et sõjaline ühisõppus "Zapad 2009" keskendus NATO poolt Valgevene ründamise tagasilöömisele; avaldab kahetsust, et Venemaa maavägede peastaabi ülem kindralleitnant Sergei Skokov märkis, et on olemas potentsiaalne oht, et läänest rünnatakse riiki; tunneb muret, et "lääneohu" stsenaariumi kasutatakse Venemaa relvajõudude moderniseerimiseks;
12. tunneb muret kavandatavate muudatuste pärast Venemaa Föderatsiooni tuumadoktriinis, mis on kajastatud uues relvajõudude doktriinis "Venemaa relvajõudude uus pale kuni 2030. aastani", ning Venemaa julgeolekunõuniku ja FSB endise direktori Nikolai Patruševi kommentaaride pärast, mille kohaselt nähakse ette uued eeskirjad võimalike ennetavate tuumalöövide kohta;
13. tunneb erakordset muret rahvusvahelise julgeoleku halvenemise pärast, kuna Duuma võttis vastu Venemaa presidendi poolt esitatud kaitsealase seaduse muudatused, mille kohaselt võib Venemaa kasutada relvajõudusid väljaspool riigi piire toimuvate operatsioonide puhul, kui on vaja tagasi lüüa rünnak väljaspool Venemaa piire tegutsevate Venemaa relvajõudude või muude relvajõudude vastu, mõne muu riigi vastu suunatud agressiooni tagasilöömiseks või sellise agressiooni ennetamiseks või Venemaa kodanike kaitsmiseks välismaal, millest viimane on eriti problemaatiline, kuna Venemaa jätkab illegaalselt passide väljastamist külmutatud konfliktidega territooriumidel ning Ukrainas Krimmis;
14. kutsub nõukogu ja komisjoni üles jätkama Venemaa valitsusega ühisalgatusi, mille eesmärk on tugevdada julgeolekut ja stabiilsust maailmas, nagu rahu tagamine Lähis-Idas Iisraeli ja Araabia maailma vahel oma ÜRO kvarteti liikmelisuse kaudu, kuue riigi kõnelused Põhja-Koreaga, ning eeskätt ühises naabruses, ja saavutada rahumeelne lahendus konfliktidele Mägi-Karabahhis, Transnistrias ja eelkõige Gruusias ning temast lahku lõõnud piirkondades Lõuna-Osseetias ja Abhaasias; mõistab hukka Venemaa otsuse tunnustada Gruusiast lahkulõõnud Abhaasia ja Lõuna-Osseetia vabariike ning kutsub Moskva võime üles täielikult kinni pidama 12. augustil 2008. aastal sõlmitud kuuepunktisest kokkuleppest, mis lubab ELi vaatlusmissioonile Gruusias takistamatut juurdepääsu nendele kahele lahkulõõnud territooriumile;
15. kinnitab oma toetust Gruusia territoriaalsele terviklikkusele ning kutsub kõiki osapooli üles järgima vastavaid kohustusi; tuletab meelde, et missioonil EUMM Georgia on volitused tegutsemiseks kogu riigis ning nõuab missiooni takistamatu juurdepääsu tagamist Abhaasiale ja Lõuna-Osseetiale, mille andmisest seni on keeldutud; kinnitab taas oma täielikku pühendumust Genfi rahukõnelustele ning sellele, et EL, ÜRO ja OSCE jätkaksid kaasesistumist nimetatud foorumil;
16. väljendab muret Venemaa Föderatsiooni tuumasektori ohutuse pärast, riigi kavade pärast eksportida tuumatehnoloogiat ja -materjali teistesse riikidesse, eeskätt Iraani, ning selle

tagajärjel tekkivate tuumaohutuse ja tuumarelva levikuga seotud ohtude pärast; kutsub Venemaa Föderatsiooni üles peatama tuumamaterjali saatetised ja ümbertöötamine, kuna sellise tegevusega kaasneb võimalik tuumarelva leviku oht;

17. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule, komisjonile, liikmesriikidele, Venemaa Föderatsiooni valitsusele ja parlamendile ning Euroopa Nõukogule.